ལོའིཟླ ཚེས གལཆེའིགསརའགྱུར ཇུསའགོདཔཔདདབྱངསརྩོམསྒྲིགཔ བཀྲཤིསགསར་དར་ཐོན་ལས་དང་འབྱུང་འགྱུར་ཐོན་ལས་སྐྱེད་སྲིང་དང་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་དགོས།
གསར་དར་ཀ་རྟེན་ཐོན་ལས་གཏོད་རྒྱུར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས།ཐོན་ལས་གསར་
གཏོད་ལས་གྲྭ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་།གསར་གཏོད་སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་སྐྲུན་་་་
དང་།ལག་རྩལ་ཞིབ་འཇུག་གསར་སྤེལ།ཐོན་རྫས་རབས་བརྗེ་རིམ་སྤོར་བཅས་་་་་
ལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།ནུས་ཁུངས་གསར་པ་དང་།རྒྱུ་ཆ་་་་་་་
གསར་པ།མཁའ་འགྲུལ་མཁའ་སྐྱོད།དམའ་དབྱིངས་དཔལ་འབྱོར་སོགས་འཐབ་

ཇུས་རང་བཞིན་གྱི་གསར་དར་ཐོན་ལས་ཁྱུ་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་གང་མགྱོགས་་་་་་་་་་་་
གཏོང་དགོས།ཐོན་ལས་སྐྱེ་ཁམས་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་།ལག་རྩལ་་་་་་་་་་་་
གསར་པ་དང་།ཐོན་རྫས་གསར་པ།གནས་ལྗོངས་གསར་པ་བཅས་གཞི་ཁྱོན་་་་་་་་་
ཆེན་པོས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དཔེ་སྟོན་བྱ་སྤྱོད་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་།གསར་
དར་ཐོན་ལས་གཞི་ཁྱོན་ཅན་དུ་འཕེལ་རྒྱས་གང་མགྱོགས་གཏོང་དགོས།

“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི”ནང་དོན་གཙོ་བོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད།

ཞབས་ཞུའི་ལས་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་སྤུས་ལེགས་ནུས་ཆེ་ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་དགོས།
ཞབས་ཞུའི་ལས་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་རྒྱ་སྐྱེད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོར་འདེགས་བྱ་་་་་
སྤྱོད་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་།ཞབས་ཞུའི་ལས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་མོ་འབྱེད་རྒྱ་ཆེ་རུ་་་་་་་
གཏོང་དགོས།ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་སྒྱུར་བཅོས་ཟབ་སྤེལ་བྱེད་པ་དང་།རྒྱབ་སྐྱོར་སྲིད་་
ཇུས་མ་ལག་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་།གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་པོ་སྤུས་ལེགས་རྒྱ་་་་་་་་
སྐྱེད་གཏོང་དགོས།ཁྱབ་ཁོངས་དབྱེ་ནས་ཐོན་སྐྱེད་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་་་་་་་་
ལས་རིགས་དག་ཆེད་ལས་ཅན་དང་རིན་ཐང་མུ་ཕྲེང་གི་མཐོ་རིམ་ཕྱོགས་སུ་སྣུར་་་་་
སྲིང་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་སྟེ།འཚོ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་ལས་རིཌ་་

སྤུས་ཚད་མཐོ་བ་དང་།སྣ་མང་ཅན།སྟབས་བདེ་ཅན་བཅས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་་
བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་དགོས།དེང་རབས་ཞབས་ཞུའི་ལས་རིཌ་དེ་སྔོན་ཐོན་བཟོ་་་་
སྐྲུན་ལས་རིགས་དང་དེང་རབས་ཞིང་ལས་དང་མཉམ་འདྲེས་སྒོས་འཕེལ་རྒྱས་་་་་་་་
འགྲོ་བའི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་།ཞབས་ཞུའི་ལས་རིཌ་གྲངས་རིག་ཅན་་་་་
དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།ཞབས་ཞུའི་ཚད་གཞི་དང་སྤུས་ཚད་་་་་་་་
དང་སྤུས་རྟགས་བཅས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས།ཞབས་ཞུའི་་་་་་
ལས་རིགས་ཀྱི་བསྡོམས་རྩིས་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་མ་ལག་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས།

འཛད་སྤྱོད་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་དགོས།
འཛད་སྤྱོད་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་བའི་ཆེད་དམིགས་བྱ་སྤྱོད་ལག་བསྟར་་་་་་་་་་་
གཏིང་ཟབ་བྱེད་དགོས།ལས་ཞུགས་ལ་སྐུལ་སྤེལ་དང་།ཡོང་འབབ་འཕར་་་་་་་་
སྣོན།སྔོན་དཔག་བརྟན་པོ་བཅས་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་བྱེད་པ་དང་།སྤྱི་་་
པའི་ཞབས་ཞུའི་གཏོང་སྒོས་ནོར་སྲིད་གཏོང་སྒོའི་ནང་ཟིན་པའི་བསྡུར་ཚད་་་་་
ལུགས་དང་མཐུན་པར་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་།སྡོད་དམངས་ཀྱི་འཛད་སྤྱོད་་་་་་
ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།འཛད་སྤྱོད་ཐོན་རྫས་དང་ཞབས་ཞུ་སྤུས་ལེགས་་་་་
འདོན་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།ཞུགས་འཐུས་ལྷུག་གཏོང་དང་ལས་་་་་་་
རྣམ་མཉམ་འདྲེས་གཙོ་གནད་དུ་བཟུང་ནས་ཞབས་ཞུའི་འཛད་སྤྱོད་རྒྱ་སྐྱེད་་་་་་
གཏོང་བ་དང་།སྤུས་རྟགས་སྣེ་ཁྲིད་དང་།ཚད་གཞི་རིམ་སྤོར།ལག་རྩལ་་་་་་་་་
གསར་པ་ཉེར་སྤྱོད་བཅས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།ཚོང་ཟོག་འཛད་སྤྱོད་་་་་
རྒྱ་སྐྱེད་རིམ་སྤོར་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ།སྐུལ་ཁྲིད་་་་་་་་་
བྱེད་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མངོན་པར་གསལ་ཚད་མཐོ་བའི་འཛད་སྤྱོད་གནས་ལྗོངས་་་་་་་་་

གསར་པ་ཁག་ཅིག་གཏོད་དགོས།རྒྱལ་སྤྱིའི་འཛད་སྤྱོད་ལྟེ་གནས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་
སྐྱེད་སྲིང་དང་།ཁོངས་འཛུལ་འཛད་སྤྱོད་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་དགོས།ཐད་ཀར་་་་་་་་
འཛད་སྤྱོད་པར་ཕན་པའི་ཀུན་ཕན་སྲིད་ཇུས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་་་་་་་་
གཏོང་བ་དང་།སྲིད་གཞུང་གི་མ་དངུལ་དམངས་འཚོ་འགན་སྲུང་ཐད་ལ་སྤྱོད་
པའི་གཏོང་སྒོ་མང་དུ་གཏོང་དགོས།འཛད་སྤྱོད་ལ་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་བའི་ལམ་
ལུགས་དང་ལམ་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་།རླངས་འཁོར་དང་སྡོད་་་་་
ཁང་སོགས་འཛད་སྤྱོད་ཐད་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚོད་འཛིན་རང་བཞིན་་
གྱི་བྱེད་ཐབས་གཙང་བཤེར།འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་རྣམ་གསར་པ་དང་།དཔེ་་་་་་
དབྱིབས་གསར་པ།གནས་ལྗོངས་གསར་པ་བཅས་དང་འཚམ་པའི་དོ་དམ་་་་་་་་་
བྱེད་ཐབས་འཛུགས་པ་དང་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་བ།ཕོགས་ལྡན་འཚང་གཡོལ་གྱི་
གུང་སེང་གཏོང་བ་དོན་འཁྱོལ་བཅས་བྱེད་དགོས།འཛད་སྤྱོད་པའི་ཁེ་དབང་་་
སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)
དུས་རབས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བ་དང་སྦྲགས་ཡུལ་མིའི་་
འཚོ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་བུའང་མང་དུ་ཕྱིན་ཏེ།འཕྲུལ་ཆས་ཀྱིས་་་་་་
བཏགས་པའི་ཁ་གདན་མང་དུ་སོང་ནས་རྒྱ་ཡག་བོད་རུམ་དེ་་་་་
ཉིད་སྐབས་ཤིག་རིང་ཉམས་འགོ་ཚུགས།“ཐོག་མར་ངས་་་་་་་་་
ཀྱང་རྒྱུན་འཛིན་ཞེས་པ་ཅི་ལ་ཟེར་བ་མི་ཤེས་པ་དང་།བོད་་་་་་་
རུམ་གྱི་ཚོང་ལམ་ཡག་པོ་མེད་སྟབས་ཕྱིར་གླ་པ་རྒྱུག་པར་ཕྱིན་་་་
པ་ཡིན།‘ཁང་པ་མགོ་ལ་གྱོན’ནས་སྡོད་པའི་སྐབས་བཟའ་་་་་
ཟླ་དང་མཉམ་དུ་ཁ་གདན་གཉིས་བཏགས་པ་ཡིན”ཞེས་ཤོད་་་་
བཞིན་དབྱང་ཡུང་ལེང་གིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྤུན་གཏོང་་
གིན་མ་ལག་བདེ་པོས་ཐགས་འཐག་བཞིན་ཡོད།
“མེས་པོའི་ལག་ཤེས་འདི་རྒྱུན་འཛིན་མ་ཐུབ་ན།རྒྱ་་་་་་
ཡག་བོད་རུམ་རྦད་དེ་བརླག་རྒྱུ་རེད”ཅེས་སྐུ་འབུམ་ཆུས་ཀྱི་་་་་་་
ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཆེད་མངགས་འཚམས་འདྲིར་འོང་སྐབས་་་་
གླ་པ་རྒྱུག་པར་འགྲོ་བཞིན་པའི་དབྱང་ཡུང་ལེང་གིས་རང་ཉིད་
ཀྱི་ཕྲག་སྟེང་གི་འགན་འཁྲི་ལྕི་པོ་ཚོར་ནས་དེ་ལྟར་བཤད།
“དེང་སང་བོད་རུམ་སྤྱོད་གོ་ཆེ་ལ།དེ་བས་ཚོན་་་་་་་་་་་་་་
མདངས་མཛེས་པོ་དགོས་ཀྱི་འདུག”ཅེས་དབྱང་ཡུང་ལེང་གིས་
ལག་ཤེས་རྙིང་པའི་རིན་ཐང་རྒྱུན་འཁྱོངས་བརྟན་པོ་བྱ་རྒྱུའི་་་་་་
ཆོད་སེམས་བཅངས་ཏེ་ལུས་པོ་སྒུར་སྒུར་ངང་བལ་རྒྱུ་བླངས་་་་་་
ནས་ཡང་བསྐྱར་ཐགས་འཐག་པར་བྲེལ།
“ང་ཚོས་སྤྱོད་པའི་བལ་ནི་གཙོ་བོ་མཚོ་བོད་ས་མཐོའི་་་་་
ལུག་གི་བལ་རེད”ཅེས་དབྱང་ཡུང་ལེང་གིས་བཤད་པ་དང་།
ཁོང་གིས“བལ་འདི་རིགས་ཀྱི་ཚི་སྣ་རིང་ཞིང་འཐེན་ཤུགས་ཆེ་་་
བས། བཏགས་པའི་གདན་ཁུངས་མཐུག་པོ་ཡོད”ཅེས་འགྲེལ་་
བཤད་བྱས།

ཁ་གདན་གྱི་རི་མོའི་ཐད།དབྱང་ཡུང་ལེང་གིས་གཙང་་
གསུམ་ཆུ་འགོའི་མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྡུག་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་དང་།
མཚོ་སྔོན་པོའི་དྭངས་གཙང་གི་ཆུ་མོ།གཙོད་སོགས་ས་མཐོའི་་
སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རུམ་གྱི་རི་མོའི་ནང་བཅུག་ནས་བོད་རུམ་དེ་ཉིད་་་་
མཐོང་རྒྱུ་དང་།རེག་རྒྱུ།འཁྱེར་རྒྱུ་བཅས་ཡོད་པའི་ས་མཐོའི་
སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི“མིང་བྱང”ལྟ་བུར་འགྱུར་བར་བྱས་ཡོད།གསར་་
གཏོད་དེ་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱིས་སྐྱེ་ཁམས་རིག་གནས་འཕེལ་་
རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་གོམ་སྟབས་དང་མ་གྲོས་གཅིག་་
མཐུན་བྱུང་ཡོད།
གྲངས་གཞི་ལས་མངོན་པར་གཞིགས་ན།མིག་སྔའི་་་་་་་་
བར། མཚོ་སྔོན་ལ་རིམ་པ་ཁག་གི་མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་
བཞག་གི་མཚོན་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་3761དང་་་་་་་་

མཚོན་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་འཛིན་པ་5793ཡོད།ཉེ་བའི་་་
ལོ་ཤས་རིང་།མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་གྱིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་་་་་
མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གི་ཐོན་ཁུངས་ལ་གཞི་་་་་་་་་་་
ཚུགས་ནས་ཡུལ་བབ་དང་བསྟུན་ཏེ་ཁྱད་ལྡན་ཐོན་ལས་འཕེལ་་
རྒྱས་དང་། “སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་རིག་གནས་+”མཉམ་འདྲེས་གཏིང་་
ཟབ་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་གནའ་བོའི་ལག་ཤེས་ལ་་
གསོན་ཤུགས་གསར་པ་བསྣན་ཡོད།
“མཚོ་སྔོན་གྱི་ཆུ་མོ་དེ་བས་དྭངས་གཙང་དང་རི་བོ་དེ་་་་
བས་སྔོ་ལྗང་ལྡན་པས་ཡུལ་སྐོར་བ་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་་་་་་་་་་་་
ཡོད”དབྱང་ཡུང་ལེང་གིས“ང་ཚོ་མཚོ་སྔོན་གྱི་ལྟ་ན་སྡུག་པའི་་་་
ཡུལ་ལྗོངས་ལ་དགའ་བ་མ་ཟད།དེ་དག་ནང་མིར་མཉམ་སྤྱོད་
བྱེད་རྒྱུར་ཡང་དགའ་པོ་ཡོད”ཅེས་བཤད།རྒྱ་ཡག་བོད་རུམ་་་་
ནི་མཚོ་བོད་ས་མཐོའི་སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་མཛེས་སྡུག་མཚོན་པའི
“མིང་བྱང”ལྟ་བུར་གྱུར་ཞིང་།དེས་གནའ་བོའི་སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་་་་
བློ་གྲོས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ལྗང་མདོག་དོན་གཉེར་བྱ་རྒྱུ་གཞི་་་་་
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཡོད།
དབྱང་ཡུང་ལེང་གིས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་རྒྱུན་་
འཛིན་བྱས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རུམ་འཐག་ལག་ཤེས་་་་་་
རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པ་མ་ཟད།“སྐྱེས་པར་མ་གཏོགས་བུད་མེད་་་
ལ་མི་སློབ་པའི”སྲོལ་རྙིང་དོར་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཤེས་བུམ་་
པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་བཟའ་ཟླ་དང་།བུ་མོ།དགའ་ཉེ་སྤུན་་་་་་་་
མཆེད་བཅས་ལ་བསླབས་ཏེ་ཕྱོགས་ཁག་ནས་ཡོང་བའི་དགེ་་་་་་་
ཕྲུག་དང་ཡུལ་མི་ཁྱིམ་མཚེས་ལ་ཕན་པ་བསྐྲུན་ཡོད།གྲོང་ཚོའི་
ཞིང་དུད་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བོད་རུམ་ཐོན་ལས་ནང་ཞུགས་པར་ལོ་
རེར་ཡོང་འབབ་སྒོར་ཁྲི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོང་གི་ཡོད།ད་ཆ་་་་་་་་་
གནའ་བོའི་ལག་ཤེས་དེ་ཡུལ་མི་ཚོར་འབབ་འཕར་ཕྱུག་འགྱུར་་
ཡོང་བའི“གསེར་གྱི་ལྡེ་མིག”ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།
རྒྱ་ཡག་བོད་རུམ་རྣམ་གྲངས་དེ་རྨ་ཆུ་དང་ཙོང་ཆུའི་་་་་་་་
རིག་གནས་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་ཚོད་ལྟའི་ཁུལ་གྱི་གྲུབ་ཆ་གལ་་་་་
ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།མིག་སྔའི་བར།ཚོད་ལྟའི་ཁུལ་དུ་རིམ་
པ་ཁག་གི་མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་གི་མཚོན་བྱེད་་་་་་
རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་470ཡོད།ས་མཐོར་རྩ་བ་ཚུགས་་་་་་
པའི་མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་རྣམ་གྲངས་དེ་དག་་་་་་་
གིས་མཚོ་བོད་ས་མཐོའི་སྐྱེ་ཁམས་རིག་གནས་ཀྱི“གསོན་་་་་་་་་་་་
ཉམས་རྒྱུན་འཛིན”གྱི་དྲ་རྒྱ་ཐུན་མོང་ཐོག་བསྐྲུན་ནས་རིག་་་་་་་་
གནས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱུན་འཛིན་དང་སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལག་་་་་་་་་
ལེན་བསྟར་བའི་གཞི་རྟེན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
(པ་སངས་ཚེ་རིང་དང་སྐལ་མཆོག་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས)

(པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད)
ཕུར་བུ་ཚེ་རིང་གིས་རྫོང་མགོ་སྡེ་ཁུལ་གྱི་དུམ་བུ་56པའི་བསྐྱར་་་
སྐྲུན་མཐུན་སྦྱོར་དང་ལྟ་སྐུལ་ལས་ཀའི་འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད།མ་་་་
གཞི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཡོལ་ཟིན་ཡང་།དིང་རིར་ས་ཡོམ་བརྒྱབ་པ་ནས་བཟུང་
ཁོང་སྔ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་གེགས་རྗེས་བསྐྱར་སྐྲུན་གྱི་འཐབ་ས་དང་པོར་་
བསྡད་ཡོད།
དུམ་བུ་56པར་གྲོང་ཚོ་གསུམ་གྱི་སྡོད་ཁང་ཡོད།བསྐྱར་སྐྲུན་་་་་
བྱེད་རིང་།ཁང་པ་ཁག་གཅིག་རྒྱག་ས་ཡག་པོ་མེད་པ་དང་།ས་ངོས་་་
ཀྱི་གཟར་ཚད་མཐོ་བ།ས་ལེན་གདུང་མ་དང་ས་ངོས་དབར་གྱི་བར་་་་་
སྟོང་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱིས་ཨར་ལས་ཀྱི་སྤུས་ཚད་དང་མྱུར་ཚད་ལ་ཤུགས་་་་་
རྐྱེན་ཐེབས་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཡོད།མང་ཚོགས་ཀྱི་་་་་་་་་་་་
བསམ་བློའི་ལས་དོན་གང་མགྱོགས་ཡག་པོ་བསྒྲུབས་ནས་ལས་ཡུན་ལ་་་་
ཤུགས་རྐྱེན་མི་ཐེབས་པའི་ཆེད་དུ།ཕུར་བུ་ཚེ་རིང་གིས་འཕྲལ་དུ་སྡེ་་་་་
ཁུལ་གྱི་ངལ་ནུས་རྩོད་གཞི་དང་གྲོང་པ་ཁྱིམ་མཚེས་དབར་གྱི་རྩོད་གཞི་་
སོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མཐིལ་རྟོགས་བྱས་ཁར།སྟར་པ་ཧྲིལ་པོ་་་་་་་་
བསྐྱར་སྐྲུན་སྐབས་ཐོན་པའི་ཁང་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་།ཞེང་ཚད།མཐོ་་་
ཚད་བཅས་གཅིག་མཐུན་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་མང་ཚོགས་ཀྱི་འདུན་་་་
ཞུ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ལས་ཐོན་པའི་རྩོད་གཞིར་དམིགས་ཏེ།ཁོང་གིས་་་
སུན་སྣང་སྤུ་ཙམ་མེད་པར་ངང་རྒྱུད་རིང་ཞིང་ཞིབ་ཚགས་པོའི་སྒོ་ནས་་
སྲིད་ཇུས་སྒྲོག་འགྲེལ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་གསེད་དཀྲོལ་་་་

བྱས་ནས། ཨར་པོ་མ་ཚར་བར་བསྐྱར་སྐྲུན་ལས་ཀར་ཤུགས་རྐྱེན་་་་་་་་་་་
ཐེབས་སྲིད་པའི་འགལ་བ་དང་རྩོད་གཞི་ཁག་40ལྷག་ཙམ་འདུམ་་་་་་་་་་
འགྲིག་བྱས་ཡོད།
ཉེན་འགོག་གྱང་བརྩིག་རྒྱུ་ནི་རྫོང་མགོ་སྡེ་ཁུལ་གྱི་ངོས་ནས་་་་་་
བརྗོད་ན་དེ་སྔོན་ནས་འཕྲད་པའི་དཀའ་གནད་ཅིག་རེད།གནད་་་་
དོན་དེ་ཐག་གཅོད་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཐད་ལ།ཕུར་བུ་ཚེ་རིང་གིས
“མང་ཚོགས་རང་འགུལ་ངང་ཞུགས་པ་དང་དང་བླངས་ཞབས་ཞུ་་་་་
ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི”བྱེད་སྟངས་བཏོན་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུར་་་་་་
སྐུལ་འདེད་བཏང་བའི་ཐོག་ཞིང་དུད་རྣམས་རང་ཁྱིམ་གྱི་ཁང་པའི་་་
ཉེན་འགོག་གྱང་བརྩིག་པར་འོང་རྒྱུར་སྐུལ་སློང་བྱས་ཡོད།ངལ་་་་་་་་
རྩོལ་ནུས་ཤུགས་མེད་ཅིང་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་དུད་ཚང་ལ་ཁོང་གིས་་
སྡེ་ཁུལ་ཚན་ཁག་གི་ཁོངས་མི་དང་།གྲོང་སྡོད་རུ་མི།གྲོང་ཚོ་་་་་་་་་་་་
འགན་གཙང་ལེན་མཁན་ལས་བྱེད་པ།དུམ་བུ་འགན་གཙང་ལེན་་་་
མཁན་ལས་བྱེད་པ་བཅས་སྐུལ་སློང་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཧུར་ཐག་་་་་་་་
བྱས་ཏེ།མི་30ལས་གྲུབ་པའི་ཏང་ཡོན་དང་བླངས་ཞབས་ཞུའི་རུ་་་་་
ཁག་ཅིག་བཙུགས་ནས་གྱང་རྩིག་རོགས་བྱས་ཡོད།
བྱ་ཐབས་དེས་ཨར་ལས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་མ་་
ཟད། ཨར་པོའི་མྱུར་ཚད་མགྱོགས་སུ་ཕྱིན་ལ།ལས་གྲྭའི་སྤུས་ཚད་་་་་་་
ཀྱང་འགན་ལེན་བྱུང་ནས་ཚང་མའི་གདེང་འཇོག་ཡག་པོ་ཐོབ་སྟེ།བྱ་་་

ཐབས་དེ་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་གནོད་འཚེ་ཕོག་པའི་རྫོང་དྲུག་ལ་ཁྱབ་་་་་་
གདལ་བཏང་ཡོད།
ས་སྐྱ་གྲོང་རྡལ་སྲིད་གཞུང་གི་ཞིང་འབྲོག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཞབས་་་
ཞུ་ལྟེ་གནས་ཀྱི་ཀྲུའུ་རེན་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ནི་ཏང་ཡོན་ཞིག་རེད་་་་་
ལ། ས་སྐྱ་གྲོང་རྡལ་རྫོང་མགོ་སྡེ་ཁུལ་གྱི་དུམ་བུ་55པ་དང་56པའི་་་་་་་་་
གྲོང་ཚོ་འགན་གཙང་ལེན་མཁན་ལས་བྱེད་པའང་རེད།བཅར་འདྲི་་་་་
བྱེད་རིང་ཁོང་གིས་ལུས་འབྱར་དུ་འཁྱེར་བའི་ཟིན་བྲིས་དེབ་དེར་་་་་་་་་་་
གསར་འགོད་པས་དོ་སྣང་བྱུང་།
ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་དེབ་ཁ་ཕྱེ་ཞོར“འབྲི་དེབ་་་་
འདི་ཁེངས་གྲབས་བྱེད་ཀྱི་འདུགའདིའི་ནང་ངས་ཁྱིམ་ཚང་མི་རེ་ངོ་་་་
རེའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་དང་བསྐྱར་སྐྲུན་བྱེད་རིང་འདུམ་འགྲིག་བྱས་་་་
པའི་འགལ་བ་དང་རྩོད་གཞི་དག་བཀོད་ཡོད།དཔེར་ན་ཁྱིམ་ཚང་་་་་་་
འདི་ནི་འགལ་བ་དང་རྩོད་གཞི་འདུམ་འགྲིག་བྱེད་མང་ཤོས་ཀྱི་གྲས་་་་་་
རེད།ང་ཚོ་འདུམ་འགྲིག་བྱེད་པར་སྔ་རྗེས་སུ་ཐེངས་20ལྷག་ཙམ་ཕྱིན་
པ་ཡིན”ཞེས་གསར་འགོད་པར་བཤད་བྱུང་།
ཉེ་བའི་ལོ་ཕྱེད་ཙམ་རིང་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ཚང་སོ་
སོའི་ཁང་པ་རྒྱག་སའི་ས་ཆ་འདེམས་པ་དང་།ཐིག་རྒྱག་པ།ས་གཤོང་
བ། གྱང་སློང་བ།ཐོག་འགེབས་པ་སོགས་འགག་རྩའི་ལྷུ་ཚིགས་ཚང་་་་
མར་ཞུགས་མྱོང་བ་མ་ཟད།བདེ་འཇགས་ཀྱི་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་་་་་་་
གྲལ་བཤེར་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་།ཨར་ལས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་།

སྤུས་ཚད།མྱུར་ཚད་བཅས་ལ་ལྟ་སྐུལ་བྱས་ནས་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་དང་་་་་
ཕྱོགས་ཀ་པའི་འཐུས་མིར་ལས་རིམ་ཞིབ་བཤེར་རྩིས་ལེན་བྱེད་པར་་་་་་་
གཞོགས་འདེགས་བྱས་ཡོད།ཁོང་ནི་རྫོང་མགོ་སྡེ་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་ཚང་་་་་་
མར་འགྲོ་མྱོང་ཡོད།
གེགས་རྗེས་བསྐྱར་སྐྲུན་གྱི་འཐབ་ས་དང་པོར་ཏང་ཡོན་ལས་་་
བྱེད་པ་ཚོས་བརྩེ་བ་ཡོད་ཚད་གེགས་ཁུལ་གྱི་མང་ཚོགས་ལ་བཅངས་་
པ་དང་སེམས་ནུས་ཡོད་རྒུ་བསྐྱར་སྐྲུན་བྱ་བར་བཞག་ཡོད།ཁོང་་་་་་་
ཚོས་རང་འགུལ་ངང་ཁྱིམ་ཆུང་དོར་ནས་ཁྱིམ་ཆེན་ལ་ལྟ་རྟོག་དང་་་་་་
དུས་ཆེན་དང་ངལ་གསོའི་དུས་ཚོད་བློས་བཏང་ནས་ཉིན་མཚན་་་་་་་་
དབྱེར་མེད་ངང་དཀའ་སྤྱད་ལས་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ།མང་ཚོགས་ཀྱི་་་་་་་་་་་་
དགོས་མཁོ་དང་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་དགོས་མཁོ་ལས་ཀའི་ཁ་ཕྱོགས་སུ་་་
བརྩིས་ནས་ཨར་པོ་བ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ལས་ཡུལ་དུ་མཉམ་ཟ་མཉམ་
སྡོད་བྱེད་པ་དང་།སྲིད་ཇུས་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་།ཨར་ལས་རྒྱུ་ཆ་་་་་
འགན་ལེན།ཨར་ལས་འཕྲུལ་ཆས་འགན་ལེན།ལས་མི་འགན་་་་་་་་་
ལེན།བདེ་འཇགས་ཀྱི་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་གྲལ་བཤེར།འགལ་བ་
དང་རྩོད་གཞི་འདུམ་འགྲིགལས་མཇུག་འགྲིལ་རྗེས་ཀྱི་ཞིབ་བཤེར་་
རྩིས་ལེན་སོགས་ལྷུ་ཚིགས་ཁག་ལ་དམ་པོར་དམིགས་ཏེ།དངོས་་་་་་་་
སྒྲུབ་དང་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མང་ཚོགས་་
ལ་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་གཞིས་བསྐྱར་སྐྲུན་བྱེད་རོགས་བྱས་ཡོད།
(པ་སངས་ཚེ་རིང་དང་སྐལ་མཆོག་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས)

བོད་རུམ་ལག་ཤེས་རྒྱུན་འཛིན་བྱས།འཚོ་བ་
འབྱོར་ཕྱུག་བདེ་སྐྱིད་ལྡན།

ཉེ་ཆར།ཧའེ་ནན་རང་མོས་ཚོང་དོན་གྲུ་ཁར་གླིང་ཕྲན་ཡོངས་ཀྱི་སྒོ་ཁྲལ་སྡོམ་པའི་འཁོར་སྐྱོད་དངོས་སུ་བྱེད་འགོ་ཚུགས་རྒྱུ་རེད།ཧའེ་ནན་རང་མོས་ཚོང་དོན་གྲུ་ཁ་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི“ཚོད་ལྟ་བྱ་ཡུལ”ཡིན་པའི་ཧའེ་ནན་རང་མོས་ཚོང་དོན་གྲུ་ཁའི་གཙོ་གནད་གླིང་ཁུལ་13 གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངེས་གནས་བརྒྱུད་ཐོན་ལས་ཚོ་འདུས་ཆགས་པར་བྱས་པས།དེ་ཉིད་ཧའེ་ནན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་འཕར་རྒྱུར་སྐུལ་ཁྲིད་་་་་བྱེད་པའི་སྒུལ་ཤུགས་གལ་ཆེན་ལ་གྱུར་ཅིང་།འདི་ནི་ཧའེ་ནན་རང་མོས་ཚོང་དོན་གྲུ་ཁའི་གཙོ་གནད་གླིང་ཁུལ—དབྱང་ཧྥུའུ་དཔལ་འབྱོར་་གསར་སྤེལ་ཁུལ་ནས་པར་བརྒྱབ་པའི་དབྱང་ཧྥུའུ་ཁྲལ་སྲུང་གྲུ་ཁའི་ཁུལ་ཡིན་པ་དང་།རྒྱང་རིང་དུ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གསར་སྤེལ་མ་འཇོག་་ཚོགས་པ་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིའི་དབྱང་ཧྥུའུ་གྲུ་ཁ་ཡིན་པ།

དེང་རབས་ཅན་གྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་མ་ལག་འཛུགས་དགོས།
རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་གཅིག་འདོམས་ཀྱིས་འཆར་འགོད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་་་་
གཏོང་བ་དང་།བཀོད་པའི་གྲུབ་ཚུལ་ལེགས་སྒྱུར་བྱེད་པ།འདུས་གྲུབ་མཉམ་་་་་་་་
འདྲེས་ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་བ།བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལྡེམ་གཤིས་དང་གཉེར་་་་་་་་་
སྐྱོང་གི་རྒྱུན་མཐུད་རང་བཞིན་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས།རྨང་གཞིའི་་་་་་་
སྒྲིག་བཀོད་དཔེ་གསར་སྔོན་བརྒལ་འོས་འཚམ་གྱིས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་ཏེ།ཆ་་་་་་་་
འཕྲིན་དང་འཕྲིན་གཏོང་དྲ་རྒྱ་དང་།རྒྱལ་ཡོངས་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་རྩི་ནུས་དྲ་་་་་
རྒྱ།ཚན་རྩལ་གྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་གནད་ཆེན་སོགས་འཛུགས་སྐྲུན་དང་་་་་་་་
ལེགས་བསྡུས་ཞིབ་གཉེར་དང་ནུས་ཆེའི་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་་་་་་
དགོས།སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་གསར་སྒྱུར་དང་རིག་གྲངས་ཅན་དུ་་་་
སྒྱུར་བཀོད་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་བསྡུས་
འགྲིམ་འགྲུལ་སྐྱེལ་འདྲེན་མ་ལག་འཐུས་ཚང་དུ་བཏང་སྟེ།ས་ཁོངས་བརྒལ་ནས་་་་

གཅིག་འདོམས་ཀྱིས་བཀོད་སྒྲིག་དང་།བྱེད་སྟངས་བརྒལ་ནས་གཞི་གཅིག་ཏུ་་་་་་་་་
སྦྲེལ་བར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་དང་།ཉམས་ཞན་ས་ཁུལ་དུ་ཁེབས་པ་དང་ཤར་་་་་་
བགྲོད་ཐུབ་པའི་འགན་སྲུང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།སྣ་མང་ཅན་དང་་་་་་་
ལྡེམ་གཤིས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐྱེལ་འདྲེན་རྒྱུ་ལམ་མ་ལག་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས།
ནུས་ཁུངས་རྒྱུ་ལམ་རྐང་འཛིན་གྱི་བཀོད་པ་ལེགས་སྒྱུར་བྱེད་པ་དང་།ནུས་ཁུངས་
དཔེ་གསར་གྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་་་་་་་་་་་
དགོས།དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཆུ་དྲ་འཛུགས་སྐྲུན་མགྱོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་།ཆུ་་་་་་་
ལོག་དང་ཞོད་སྐྱོན་གྱི་གནོད་འཚེ་འགོག་སྲུང་དང་།ཆུའི་ཐོན་ཁུངས་གཅིག་་་་་་་་་་་
འདོམས་ཀྱིས་བཀོད་སྒྲིགགྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཆུ་འདོན་སྤྲོད་འགན་སྲུང་
བྱེད་ནུས་བཅས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དལ་བྲེལ་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་པའི་
རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།